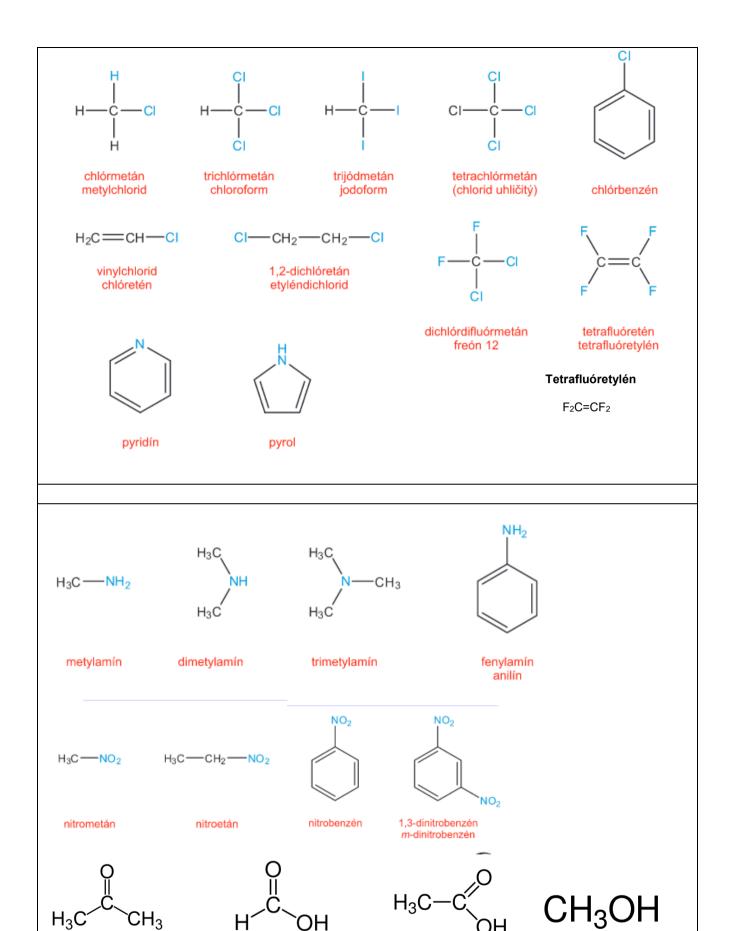
Deriváty uhľovodíkov - sú organické zlúčeniny, <u>odvodené od uhľovodíkov</u> nahradením jedného alebo viacerých atómov vodíka iným atómom (pr. -Cl, -F....) alebo skupinou atómov (pr. -NO₂,-COOH)

R-uhľovodíkový zvyšok, ktorý vznikne odtrhnutím H z nejakého alkylu -z metánu – metyl (-CH₃), z etánu etyl (-CH₂-CH₃)

1.Halogénderiváty	R-X X=(CI,F,Br,I)	chlórmetán CH₃Cl, difluórmetán CH₂F₂
2.Dusíkaté deriváty	a)amíny – pozor nemajú	CH₃NH₂ metylamín
	funkčnú skupinu ! (nahradzujeme 1-3 H v molekule NH ₃) môžu byť:	(CH₃)₂NH dimetylamín
	primárne, sekundárne, terciárne	(CH₃)₃N trimetylamín
	Podľa počtu nahradených atómov vodíka v molekule amoniaku rozlišujeme:	
	primárne amíny – vznikajú nahradením jedného atómu vodíka, sekundárne amíny – vznikajú nahradením dvoch atómov vodíka, terciárne amíny – vznikajú nahradením troch atómov vodíka.	
	primárny amín sekundárny amín terciárny amín	
	b)nitrozlúčeniny R-NO ₂	CH₃NO₂ nitrometán
	-NO ₂ - nitroskupina	
3Kyslíkaté deriváty	c)Hydroxyzlúčeniny	CH₃OH metanol,
	- OH hydroxylová skupina	CH₃CH₂OH etanol fenol
	- alkoholy R-OH	lenoi
	- fenoly Ar-OH	
	(Ar – benzénové jadro)	
	d) Étery R-O-R'	CH ₃ -CH ₂ -O-CH ₂ -CH ₃ dietyléter
	e)Karbonylové zlúč.	HCOH formaldehyd
	-Aldehydy R-COH	CH₃COH acetaldehyd CH₃-CO-CH₃ acetón=
	-Ketóny R-CO-R'	dimetylketón
		O
	- аль - он СН ₃ - СН ₂ - С - СН ₃	H_3C CH_3
	f) karboxylové zlúčeniny R-COOH	HCOOH kyselina mravčia CH₃COOH kyselina octová
	-COOH karboxylová skupina	

kys.octová

k.etánová

metanol

Acetón(dimetylketón)

kyselina mravčia

k.metánová

